

การจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้หลักประชาธิปไตย

ไพโรจน์ สว่างไพร่* นภพร ทศนัยนา** ประวิทย์ ทองไชย*** สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้หลักประชาธิปไตยเป็นการดำเนินการร่วมกับ ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ประกอบด้วยกระบวนการบริหารจัดการ POLC คือ การวางแผน (Planning) การจัดการองค์การ (Organizing) การนำองค์กร (Leading) และการควบคุม (Controlling) โดยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) ใช้เทคนิคการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (A-I-C) คือ การสร้างความรู้ การสร้างแนวทางการพัฒนา การสร้างแนวทางปฏิบัติ โดยชุมชนมีส่วนร่วมกันในทุกขั้นตอนของการจัดทำรูปแบบการจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้หลักประชาธิปไตย

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมโดยใช้หลักประชาธิปไตยทำให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนในการจัดทำรูปแบบการจัดการกีฬา ประกอบด้วย กระบวนการบริหารจัดการกิจกรรม 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผน (Planning) ได้องค์ประกอบในการวางแผนกิจกรรมไว้ 8 องค์ประกอบ คือ การกำหนดหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ กำหนดแผนปฏิบัติงาน กำหนดช่วงเวลา กำหนดวันจัดกิจกรรมให้ชัดเจน กำหนดกิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการ กำหนดแผนด้านบุคลากร กำหนดแผนงบประมาณ กำหนดแผนด้านสถานที่จัดกิจกรรมกีฬา 2) ด้านการจัดการองค์การ (Organizing) จำนวน 4 องค์ประกอบ คือ กำหนดกิจกรรม และออกแบบและจัดกลุ่มการทำงาน กำหนดขอบเขตและหน้าที่การทำงาน กำหนดผังโครงสร้างองค์การ กำหนดการประชุม สัมมนา อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการจัดกิจกรรมกีฬา 3) ด้านการนำองค์กร (Leading) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ กลุ่มภาครัฐ กลุ่มภาคเอกชน กลุ่มภาคประชาชน 4) ด้านการควบคุม (Controlling) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ชุมชนร่วมกันสะท้อนผล การประเมินโดยภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และ คู่มือการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องกับบริบทของแต่ละองค์กร โดยทุกองค์กรต้องมีความตระหนักถึงการทำงานแบบมีส่วนร่วม รู้จักการเป็นเจ้าของพื้นที่และการทำกิจกรรมร่วมกันคิด ร่วมกันสร้างสรรค์ ร่วมกันพัฒนา และร่วมกันแก้ไขปัญหาและกำหนดทิศทางของการบริหารจัดการกีฬา ร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งตามหลักประชาธิปไตย

คำสำคัญ: รูปแบบ การจัดการกีฬาการมีส่วนร่วม ประชาธิปไตย

*ดร.สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

**รองศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

*** ดร.วิทยาลัยวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

**** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

ติดต่อผู้พิมพ์: ไพโรจน์ สว่างไพร่ E-mail.: Pairot@gso.buu.ac.th มือถือ 08-0-354-4195

วันที่รับบทความ 21 มีนาคม 2562 วันที่แก้ไขบทความ 16 มิถุนายน 2564 วันที่ตอบรับ 16 มิถุนายน 2564

The Sport Management Model in Local Government by Civil State Concept

Pairot Sawangpai*Noppon Tasnaina**Prawit Tongchai ***Suntipong Plungsuwan****

Abstract

This study is aimed to construct a participation sport management model for local government using civil state concept. The civil state concept needs a collaboration between public sector, private sector and people. This management process includes planning, organizing, leading and controlling; POLC. The participation research employs participation workshop technique (AIC) in order to build knowledge, development pathway, and practical pathway following civil state concept.

The results are that participation sport management model using civil state concept can help participation process throughout the sport management model. The model includes 4 management processes., e.g., 1) Planning which includes 8 components e.g., main responsible organizations, responsible person towards working and objectives, activity, working plan, human resources planning, Schedule an event, budget planning, and venue planning, 2) Organizing consists of 4 components e.g., activity, and working group design; scope and responsibility; structure; and conference, seminar and workshop on sport management, 3) Leading consists of 3 components, e.g., Public sector, Private sector, and People. and 4) Controlling consists of 3 components, e.g., community reflection, evaluation from public sector, private sector, and people and working process manual that appropriates with each organization. Each organization however need to realize its participation, area and activity belonging, initiative participatory, development participation, and problem solving and direction in order to build civil state concept strength.

Keywords: Mangement model, Sport Mnagement, Particition, Public, Civil state

*Ph.D. students Faculty of Sport Sciences, Burapha University

**Associate professor, Faculty of Sport Sciences, Burapha University

***Ph.D., College of Research Methodology and Cognitive Science Burapha University

****Assistant professor, Faculty of Sport Sciences, Burapha University

Contract: Pairot Sawangpai E-mail.: Pairot@go.buu.ac.th Mobile: 08-0-354-4195

Received: March 21, 2019

; Revised: June 16, 2021

; Accepted: June 16, 2021

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้มีก้าวหน้า ยั่งยืน และมีศักยภาพนั้น สิ่งที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาคือการพัฒนาศักยภาพบุคคลให้มีคุณภาพ โดยการสร้างรากฐานในการสร้างความแข็งแกร่งทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาประเทศ คือการพัฒนาคนในชาติให้มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีสุขภาพทั้งกายและจิตใจที่แข็งแรงสมบูรณ์ วิธีการที่จะทำให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ได้นั้น ต้องอาศัยหลักการของกีฬาเข้ามาช่วย (พงษ์เอก สุกใส, 2557) ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานเนื่องในวันกีฬาแห่งชาติ วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2531 ความว่า “การกีฬาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพื่อที่จะส่งเสริมให้ร่างกายแข็งแรงและสามารถที่จะแสดงฝีมือในเชิงกีฬาเพื่อสามัคคีและเพื่อให้คุณภาพของมนุษย์ดีขึ้น เวลานี้การกีฬานับว่ามีความสำคัญในทางอื่นด้วย คือ ทำให้คนในประเทศชาติได้หันมาปฏิบัติในสิ่งที่เป็ประโยชน์ในทางสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ ทำให้สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขทั้งนี้ยังก่อให้เกิดความเจริญของบ้านเมืองอีกด้วย”

นับตั้งแต่ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา ได้มีการพัฒนารูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดมา โดยมีการพยายามที่จะให้ประชาชนเรียนรู้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยใน พ.ศ. 2476 ได้มีการจัดตั้งเทศบาลซึ่งเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมบูรณ์ขึ้นเป็นครั้งแรก มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตการปกครองในองค์การบริหารส่วนจังหวัดของตนเอง กำหนดให้แนวทางพัฒนาโครงการ กิจกรรม ตามแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2555 -2559 ไปดำเนินการให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบ ในการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาให้เยาวชนประชาชน ในส่วนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักสากลที่เป็นอารยประเทศให้ความสำคัญเป็นรากฐานและวิถีทางของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนรู้สึกว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่นที่ตนเองได้เข้าร่วมในการบริหารงานของท้องถิ่น เช่น การเข้าร่วมฟังการประชุมสภา การเข้าร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล และการเข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่น เป็นต้น อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ การกีฬาในท้องถิ่นของประเทศไทย

พระราชรัฐเป็นกระบวนการพัฒนาของการทำงานแบบมีส่วนร่วมที่สามารถนำไปปรับใช้กับการทำงานในทุกระดับ โดยเฉพาะเหมาะสมที่จะนำไปใช้ต่อการจัดการที่ซับซ้อน และแก้ไขยาก โดยมีการพัฒนาจัดการร่วมกัน เป็นทั้งมิติของการบริหารจัดการและมิติของการพัฒนาความรู้

จากปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการสร้างรูปแบบการจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้หลักประชาธิปไตยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมาจัดการกีฬาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน การจัดการองค์กร การนำองค์กร และการควบคุม เพื่อศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้นโยบายพระราชรัฐ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการจัดการกีฬาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆได้อีกทั้งยังสามารถนำไปพัฒนาระบบการจัดการด้านอื่นๆเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับสังคมในยุคปัจจุบันต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้หลักประชาธิปไตย
2. เพื่อสร้างคู่มือการจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้หลักประชาธิปไตย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการกีฬาและ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกีฬาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้ที่มีประสบการณ์หรือการทำงานที่เกี่ยวข้องด้านบริหารจัดการการกีฬาที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี
3. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ ผู้นำหมู่บ้านจำนวน 12 หมู่บ้าน โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนจำนวน 12 หมู่บ้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การดำเนินงานวิจัยดำเนินการตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยไว้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้วิธีการดำเนินการวิจัย ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research) ตามวงจร PAOR ของ Kemmis and McTaggart (n.d. อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2548) (อ้างถึงในสุภางค์ จันทวานิช, 2554; เฉลียว บุรีภักดีและคณะ, 2554) บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ผสมผสานความรู้ในปัจจุบัน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประสบการณ์และความคิดเห็น โดยยึดหลักการคิด การตัดสินใจ ร่วมเรียนรู้ร่วมรับผิดชอบร่วมกัน ในการแก้ปัญหา ดำเนินการโดยใช้ เทคนิคการ ประชุมแบบมีส่วนร่วม A-I-C เป็นแนวคิดโดย ศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ตามกระบวนการเทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง (Modified Delphi Techniques) เก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งหมด 2 รอบ ในรอบที่ 1 เป็นการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง รอบที่ 2 นำข้อมูลจากรอบที่ 1 มารวบรวมข้อมูลเพื่อมาสร้างแบบสอบถาม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งข้อมูล ผู้วิจัย ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้ให้ข้อมูลเป็นสำคัญ (Key informants) ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนและตรงตามประเด็น มีการแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิคือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการกีฬาและ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกีฬาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 5 ท่าน 2) ผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้ที่มีประสบการณ์หรือการทำงานที่เกี่ยวข้องด้านบริหารจัดการการกีฬาที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 5 ท่าน 3) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ ผู้นำหมู่บ้านจำนวน 12 หมู่บ้าน โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนจำนวน 12 หมู่บ้านที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 24 ท่าน

3. การออกแบบการวิจัยในขั้นตอนนี้ใช้ทฤษฎี หน้าที่ทางการบริการจัดการ(POLC) การจัดการทางทรัพยากรทางการจัดการ โดยเลือกกลุ่มที่เกี่ยวข้องตามหลักประชาธิปไตย จำนวน 3 กลุ่ม และเครื่องมือการวิจัย

โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง 1)หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา 2)ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา 3)ภาคประชาชน เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือวิจัยและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย การวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้อง (Stake holders) 1) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างในการสัมภาษณ์แนวทางการบริหาร 2) การประชุมแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ เทคนิค A-I-C เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน แสดงความคิดเห็น รับฟังและหาข้อสรุปร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เป็นประชาธิปไตย การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participatory observation) ซึ่งเป็นการสังเกตโดยทีม ผู้วิจัยได้เข้าไปร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานของการจัดกิจกรรมกีฬายานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการกีฬายานแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้หลักประชาธิปไตย ผู้วิจัย จะนำคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปประเด็นเชิงเนื้อหาในภาพรวมโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ตามข้อคำถามในแต่ละตอนของแบบสัมภาษณ์เชิงลึกซึ่งครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และขอบเขตเนื้อหาการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ศึกษาบริบทและแนวทางในการสร้างรูปแบบการจัดการกีฬายานแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครนครแหลมฉบัง

1) โดยใช้การวิเคราะห์สภาพพื้นที่แวดล้อมภายนอก PESTEL เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของเทศบาลนครแหลมฉบัง

1.1 ด้าน Politics การเมือง จะเห็นได้ว่าการเมืองในเทศบาลนครแหลมฉบังเป็นการปกครองแบบพิเศษที่มีความแตกต่างจากหน่วยงานอื่นในส่วนของการปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2 ด้าน Economic เศรษฐกิจ จะเห็นได้ว่านอกจากอุตสาหกรรมแล้ว ธุรกิจรองลงมา ได้แก่ การพาณิชย์กรรมและการขนส่ง ซึ่งเป็นธุรกิจต่อเนื่องจากอุตสาหกรรมซึ่งทำให้เทศบาลนครแหลมฉบังและจังหวัดชลบุรีมีสภาพเศรษฐกิจดีขึ้น

1.3 ด้าน Social/ culture สังคม/ วัฒนธรรม ทั้งนี้เทศบาลนครแหลมฉบังได้มีนโยบายมุ่งมั่นส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชากรทั้งประชาชนท้องถิ่นและประชากรแฝงที่อยู่ในพื้นที่ให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

1.4 ด้าน Technological เทคโนโลยี จะเห็นได้ว่าเทศบาลนครแหลมฉบังเล็งเห็นถึงความสำคัญในด้านเทคโนโลยีของประชาชนในเขตเทศบาลเพื่อให้ทุกคนเข้าถึงแหล่งข้อมูลในทุกๆด้าน

1.5 ด้าน Legal กฎระเบียบ เทศบาลนครแหลมฉบังเป็นเทศบาลที่มีการปกครองแบบธรรมาภิบาล

1.6 ด้าน Ecological สภาพแวดล้อม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 – 2529) และฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 – 2534) ซึ่งได้กำหนดพื้นที่แหลมฉบังเป็นพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาพัฒนาศักยภาพของพื้นที่เพื่อพัฒนาเป็นชุมชนเมืองใหม่ด้วยการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้สามารถรองรับการขยายตัวของชุมชน

2) ผู้วิจัยร่วมกับชุมชนวิเคราะห์สถานการณ์การจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วม

2.1 สถานการณ์การมีส่วนร่วมชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันและพัฒนาสนามกีฬา

ภายในชุมชนโดยมีกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและการออกกำลังกาย ด้านแนวทางการพัฒนาด้านกีฬาในเทศบาลแหลมฉบังจากการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่นในเรื่องแนวทางการพัฒนาด้านกีฬาของเทศบาลนั้นได้ข้อสรุปจากการสอบถามผู้นำโดยผู้วิจัยขอเสนอรูปแบบการจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้หลักปรัชญาซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1.)ด้านการวางแผน (Plan) 2.) ด้านการจัดการองค์กร (Organization) 3.) ด้านการนำองค์กร (Leader) 4.)ด้านการควบคุมองค์กร(Control)

2.1.1 ด้านการวางแผนงาน(Plan) จะเห็นได้ว่าด้านการวางแผนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการกีฬาเพื่อตอบสนองแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติมีความชัดเจนและมีแผนงานการพัฒนาการกีฬาในท้องถิ่นสอดรับในทุกโครงการและทุกชุมชน

2.1.2 ในการจัดการองค์กร (Organization)จะเห็นได้ว่าด้านการจัดการองค์กร ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดงานและหน้าที่ชัดเจน

2.1.3 ด้านการนำองค์กร (Leader) จะเห็นได้ว่าทางเทศบาลนครแหลมฉบังมีการนำองค์กร โดยการแบ่งงานให้ทุกส่วนงานในเทศบาลนครแหลมฉบังมีภาระกิจ หน้าที่ ให้สอดคล้องกับงานในองค์กร

2.1.4 ด้านการควบคุม (Control) มีรูปแบบและแบบแผนงานการพัฒนาการกีฬาในท้องถิ่นสอดรับในทุกโครงการและทุกชุมชนที่ชัดเจน

3) แนวทางในการบริหารจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากผู้เชี่ยวชาญโดยการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างโดยใช้หน้าที่การบริหารจัดการ POLC คือ การวางแผน การจัดการองค์กร การนำองค์กร การควบคุม โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบการประชุมแบบมีส่วนร่วม A-I-C คือ การสร้างความรู้ การสร้างแนวทางการพัฒนา และ การสร้างแนวทางการปฏิบัติสามารถทำให้ชุมชนมีการทำงานร่วมกันกับภาครัฐ เอกชน และประชาชนโดยผ่านกระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนากีฬาในเทศบาลและชุมชนเพื่อเป็นตัวอย่างให้ชุมชนอื่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

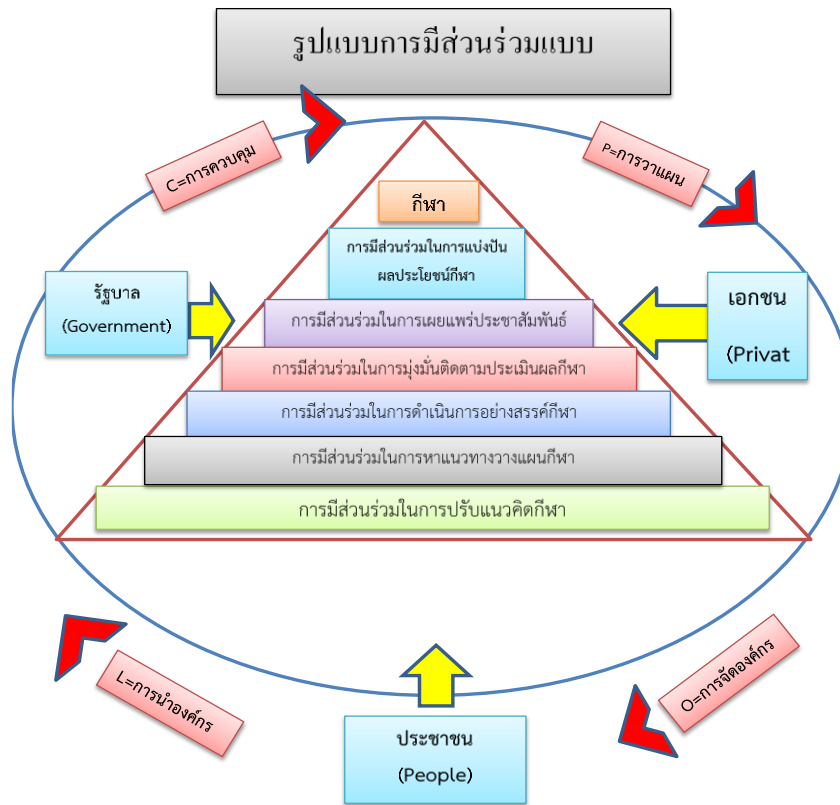
2. พัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเทคนิคการประชุมแบบมีส่วนร่วม A-I-C แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการปรับแนวคิด เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรให้มีกรอบแนวคิดและวิสัยทัศน์ในทิศทางเดียวกัน

2) การมีส่วนร่วมในการหาแนวทางวางแผนงาน เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้เชิญ 3 ภาคีหรือหน่วยงานอื่นๆเช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน มาร่วมประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงานร่วมกันกำหนดกิจกรรมกำหนดปฏิทินการดำเนินงาน

3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างสร้างสรรค์ หลังจากการวางแผนการดำเนินการแล้ว ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ 4)การมีส่วนร่วมในการมุ่งมั่นติดตามประเมินผล หลังจากดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ร่วมกันประเมินผลการดำเนินการ ร่วมกันพัฒนางาน และปรับปรุงข้อบกพร่อง 5)การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เป็นขั้นตอนที่นำผลงานของการจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมนำมาเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และผู้สนใจรับทราบในรูปแบบการจัดการกีฬา โดยการจัดทำเป็นเอกสาร

ประชาสัมพันธ์ 6)การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยและหน่วยงานได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเป็นการร่วมกันชื่นชมในผลงาน เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างหน่วยงานและชุมชน

ภาพรูปแบบการจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้หลักประชาธิปไตย

2. กระบวนการมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้หลักประชาธิปไตยและวิธีการดำเนินการผ่านขั้นตอนการประชุมแบบมีส่วนร่วมมี 3 องค์ประกอบ 1)การสร้างความรู้ (Appreciation: A) A1: สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในปัจจุบัน A2: การมีส่วนร่วมของ 3 ภาคส่วน คือ รัฐ เอกชน ประชาชน ขั้นตอนนี้ให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม 2)การสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence: I) I1: แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของทั้ง 3 กลุ่ม คือ ภาครัฐ เอกชน ประชาชน ขั้นตอนนี้ให้ผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกันเสนอกิจกรรมการจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วม I 2: แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม 3) การสร้างแนวทางการปฏิบัติ (Control: C) C1: กำหนดผู้รับผิดชอบ เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ดี และนำไปสู่ความสำเร็จ C2: สรุปผลการประชุม และสร้างข้อตกลงร่วมกัน

เงื่อนไขความสำเร็จ เทศบาลนครแหลมฉบังมีการบริหารจัดการภายใต้การดำเนินงานที่ได้รับเกิดจากความมุ่งมั่น ทำอย่างจริงจัง และความร่วมมือของบุคลากรใน เทศบาล ชุมชน หมู่บ้าน ภาคเอกชนและยัง

ได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วม สนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ทำให้เทศบาลนครแหลมฉบังประสบความสำเร็จ

3. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ เพื่อเป็นรูปแบบการจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้หลักประชาธิปไตย 6 องค์ประกอบ

อภิปรายผลการวิจัย

กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) โดยเทคนิคการประชุมแบบมีส่วนร่วม(A-I-C) เป็นการสร้างรูปแบบที่สามารถช่วยและสนับสนุนชุมชนให้มีการตอบสนองการเรียนรู้ และสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนากีฬา ให้คนในชุมชนได้มีความรู้สึที่ดี รู้จักการออกกำลังกาย และมีส่วนร่วมในการจัดการกีฬามากยิ่งขึ้น ซึ่งทั้งนี้การประชุมแบบมีส่วนร่วมนั้นเป็นการระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยผ่านกระบวนการ การสร้างความรู้ การสร้างแนวทางการพัฒนา และการสร้างแนวทางการปฏิบัติ เพื่อสร้างแนวทางในการพัฒนากีฬาในเทศบาลนครแหลมฉบัง โดยการใช้กระบวนการงานวิจัยแบบเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) สอดคล้องกับกระบวนการจัดการของ Burrow and Kleindl (2013, p. 30) ที่กล่าวว่าหน้าที่ของการบริหารจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำไปปฏิบัติ และการควบคุม

การวางแผน (Planning) การวางแผนกิจกรรมกีฬาเป็นรูปแบบการดำเนินการเป็นแบบคณะกรรมการ โดยมีหน่วยงานรัฐเป็นหลักในการดำเนินการ เนื่องจากเป้าหมายของการวิจัย เป็นการสร้างรูปแบบการจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้หลักประชาธิปไตย ไม่ได้อยู่ที่ผลการวิจัยแต่อยู่ที่การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการสร้างรูปแบบเพื่อสร้างแนวทางการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับจิตติ ชนะฤทธิ์ชัย (2555,หน้า 8) กล่าวว่ากระบวนการบริหารจัดการ(POSDCORB) ควรมีการวางแผนนโยบายและกำหนดแผนปฏิบัติงานในระดับหัวหน้า และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามลำดับสายงานการบังคับบัญชาสั่งงานและรับมอบหมายตามความรู้ความสามารถของบุคลากร มีการวางแผนกำลัง สรรหาและคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานและทดแทนตำแหน่งที่ว่าง และส่งเสริมพัฒนาบุคลากร สอดคล้องกับ พงษ์เอก สุโกไส (2556,หน้า 236) กระบวนการบริหารเป็นสำคัญในการขับเคลื่อนปัจจัยนำเข้าทั้งในด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณและด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ให้เกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์มากขึ้น

การจัดองค์กร (Organizing) รูปแบบการจัดองค์กรในการจัดการกีฬาแบบมีส่วนร่วมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้หลักประชาธิปไตย ควรมีการบูรณาการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมกีฬาและสร้างความเข้มแข็ง สอดคล้องกับ พงษ์เอก สุโกไส (2557,หน้า 236)จากการศึกษาพบว่าการบริหารจัดการกีฬาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องมีการนำที่ดีสำหรับผู้บริหาร ต้องมีการจัดการองค์กรที่มีแบบแผนสามารถทำการลงมือปฏิบัติได้จริงและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Bridges and Roquemore (2004, p. 196) กล่าวในขั้นตอนในการจัดองค์กร ประกอบด้วย การแบ่งงานและการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและกำหนดขอบเขตของงาน

ด้านการนำองค์กร (Leader) รูปแบบในการดำเนินการสู่การนำไปปฏิบัติในเทศบาล ควรกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนสอดคล้องกับ สัญญา ธรรมนูญ และกขพร ประทุมวัน (2558) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการนำไปสู่การปฏิบัติที่ดี กระบวนการและกลไกในการดำเนินการมีหลายมิติ เช่น การประสานการเงิน กำลังคน

ด้านการควบคุม (Controlling) การดำเนินการด้านการควบคุมกิจกรรมกีฬาและความเข้มแข็งชุมชน ควรมีการควบคุมหรือร่วมกันสะท้อนผล สอดคล้องกับธีรนนท์ ต้นพาศิษฐ์ (2558, หน้า171-172) ที่กล่าวว่า การประเมินผลและการควบคุมควร มีการกำหนดมาตรฐานการดำเนินการการควบคุมโดยการสร้างเครื่องมือในการประเมินแต่ละ แผนงาน กิจกรรมที่ดำเนินงาน มีวัดผลการดำเนินงานขององค์การและ ผู้ปฏิบัติงาน มีการ เปรียบเทียบผลงานกับมาตรฐาน และมีการแก้ไขปรับปรุงโดยมีการติดตามผลและนำผลการ ดำเนินการมาพิจารณาข้อบกพร่องปัญหาอุปสรรคเพื่อพัฒนาและปรับปรุงต่อไปสอดคล้องกับ Bridge and Roquemore (2004, p. 333) ที่กล่าวว่า การควบคุมประกอบด้วยดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ การกำหนด มาตรฐาน การประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานและการแก้ไขให้เหมาะสม หรือปรับปรุง กิจกรรมถ้าการ ดำเนินการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

ด้านการมีส่วนร่วมโดยเทคนิคการประชุมแบบมีส่วนร่วม (A-I-C) สร้างรูปแบบโดยใช้ชุมชนบ้าน แหลมฉับ และชุมชนบ้านอ่าวอุดม มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมในกระบวนการเสนอแนวทางและการ ตัดสินใจ โดยการทำประชาพิจารณ์ เสนอแนะ รับฟังความคิดเห็น โดยใช้ตัวแทนจากผู้มีความรู้ความสามารถ เข้าร่วมประชุมวางแผนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมกีฬา โดยนำแนวทางที่ร่วมกันบริหารจัดการ และนำไปทดลองใช้แล้วนั้นมาเผยแพร่ หรือแจ้งให้กับสมาชิกในชุมชนได้ทราบ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการ ลงทุน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมกิจกรรมกีฬาของชุมชนมีได้หลายรูปแบบ ตาม ความสามารถ ตามความพร้อมของสมาชิกแต่ละคนในชุมชน มีการสร้างเครือข่ายระหว่างชุมชน ต่อชุมชน ชุมชนต่อภาครัฐ ภาคเอกชน วิทยาลัยการศึกษาที่มีอยู่ทั้งในและนอกชุมชน เพื่อเป็นการสนับสนุนด้าน กิจกรรมและด้านกีฬาในชุมชน สอดคล้องกับ อรพินท์ สฟโชคชัย (2537); พยงค์ ไทยเกิด (2546); วีระ นิยม วัน (2547); ปารวีร์ กุลรัตนวิโรจน์ (2548); สุรัชย์ ต้อยฤทธิ์ (2548); สุดา เนตรสว่าง (2549); สุ ภัทร ชูประดิษฐ์ (2550); Word Bank nd; ศศิวิมล จุลศิลป์, 2551 (หน้า 5) กระบวนการ เอไอซี เป็นกระบวนการที่สามารถดึง พลังความคิดจากชุมชน เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหา และบริหารจัดการภายในชุมชนเองได้อย่างมี ประสิทธิภาพ จึงนิยมนำกระบวนการ เอไอซี มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน เพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน หรือองค์กรโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนทุกระดับร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกันค้นหาแนวทางแก้ปัญหา และพัฒนา ชุมชนหรือองค์กรด้วยศักยภาพชุมชนหรือองค์กรเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการตามแผนพัฒนา กีฬาชาติโดยมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนและกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการกีฬาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำมา กำหนดแนวทาง วิธีการปฏิบัติให้เกิดประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- การท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวง. 2560. แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560-2564). พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก : กรุงเทพมหานคร
- จิตติ ชนะฤทธิ์ชัย. 2555. การศึกษาการบริหารจัดการสนามกีฬากลางองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่:วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชาศึกษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธีรนนท์ ต้นพานิชย์. 2558. รูปแบบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของการกีฬาแห่งประเทศไทย. คุุณินพนธ์ปรัชญาคุุณินพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและกีฬา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปารวีร์ กุรัตนาวโรจน์. 2548. การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชน หมู่บ้านชนบทแห่งหนึ่ง จังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต. สาขาวิชาพยาบาลชุมชนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พงษ์เอก สุกใส, ปัญญา สังขวดี, อนุชา กอนพวง, และปรกรณ์ ประจัญบาน. 2557. รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 16, 104-115.
- พยนต์ ไทยเกิด. 2546. การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลเชียวหลานโดยเทคนิค A-I-C. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วีระ นิยมวัน. 2547. เทคนิคการพัฒนาคณ [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน 2559, สืบค้นจาก <http://www.anamai.moph.go.th/advisor/tamra/plan2.html#col22>
- สุดา เนตรสว่าง. 2549. การมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น : กรณีศึกษาการตีกลองปฐา โรงเรียนเวียงตาลพิทยาคม จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภัทร ชูประดิษฐ์. 2550. วัฏจักร 5 ขั้นตอนของกระบวนการ A-I-C [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน 2559, สืบค้นจาก <http://gotoknow.org/blog/communityblog/21663>
- สุรัชย์ ต้อยศ. 2548. การพัฒนาบุคลากรในงานจัดการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมแบบ AIC ของโรงเรียนบ้านสันหวงสามัคคี อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สัญญา เคนาภูมิและกษพรประทุม วัน. 2558. "วิถีประชาธิปไตยของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย" (Citizens 'Way of Life ประชาธิปไตยในระบอบประชาธิปไตย) " วไลยวารสารลงกรณ์
- อรพินท์ สฟโชคชัย. 2537. คู่มือการจัดการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นในการพัฒนาหมู่บ้าน การพัฒนาหมู่บ้านโดยพลังประชาชน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- ปริทัศน์ผู้แต่ง: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในห้วงพื้นที่ส่วนจำกัดพระบรมราชูปถัมภ์ปีที่ 5 ฉบับที่ 2: กรกฎาคม - ธันวาคม 2558

สุวิมล ว่องวาณิช. 2548. *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Bridges, F. J., & Roquemore, L. L. 2004. *Management for athletic/ sport administration: Theory and practice* (5th ed.). London: Educational Services for Management.

Burrow, J., & Kleindl, B. 2008. *Business, principles management* (12th ed.). Mason, OH: South Western.